

Козик В.В.

*кандидат економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки підприємства та інвестицій,
Національний університет "Львівська політехніка"*

Воробець С.Й.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки підприємства та інвестицій,
Національний університет "Львівська політехніка"*

Мицишин О.Л.

*аспірант кафедри економіки підприємства та інвестицій,
Національний університет "Львівська політехніка"*

ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСУВАННЯ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ

Одним із стримуючих чинників розвитку транскордонного співробітництва в Україні є недостатність його фінансового забезпечення. На думку науковців [1, с.88], існує потреба у визначенні недоліків механізмів фінансування цього процесу та обґрунтування напрямів їх удосконалення.

Згідно із Законом України "Про транскордонне співробітництво" [2], фінансування проектів транскордонного співробітництва може здійснюватися через такі механізми: 1) фінансування за рахунок коштів Державного бюджету України; 2) спільне фінансування шляхом залучення міжнародної технічної допомоги; 3) фінансування з місцевих бюджетів на відповідний рік.

Незважаючи на існування окремих спільних проектів на українському прикордонні, потенціал такого виду співпраці слабо реалізовується, що переважно пов'язано з недосконалістю наявних в Україні механізмів фінансування транскордонних проектів. Механізм фінансування за рахунок коштів Державного бюджету у нашій державі практично не функціонує [1], хоча ще у 2006 році Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2015 року одним із пріоритетних завдань реалізації державної регіональної політики визначено розвиток транскордонного співробітництва. Пріоритетним це завдання зазначено і в аналогічній стратегії на період до 2020 року.

Одними з інструментів реалізації цих стратегій були визначені Державні програми розвитку транскордонного співробітництва, відповідно на 2007-2010 рр. та 2011-2015 рр. Метою зазначених програм була активізація соціально-економічного, науково-технічного, екологічного, культурного розвитку суб'єктів транскордонного співробітництва. Проте у

результаті недофінансування завдання та заходи зазначених державних програм не було виконано в повному обсязі.

За цей період також було відібрано на конкурсній основі проекти, для реалізації яких передбачалася державна фінансова підтримка відповідно до Закону України “Про транскордонне співробітництво”. Проте необхідного обсягу коштів на реалізацію зазначених проектів у державному бюджеті передбачено не було. Джерелами фінансування проектів транскордонного співробітництва стали переважно ресурси місцевих бюджетів і міжнародної технічної допомоги, зокрема програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства та партнерства на 2007-2013 роки, а також кошти державного бюджету, які призначено для співфінансування великомасштабних інфраструктурних проектів, схвалених у рамках Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2011-2015 роки [3,с.2].

У 2016 році затверджено третю Державну програму розвитку транскордонного співробітництва на період 2016-2020 рр. [3], метою якої є ефективне використання внутрішніх факторів розвитку і підвищення рівня конкурентоспроможності прикордонних регіонів України шляхом активізації та розвитку транскордонного співробітництва. Програмою передбачається реалізація 25 проектів транскордонного співробітництва, які спрямовані на розвиток інфраструктури, прикордонних регіонів України, охорони навколишнього середовища. Основними джерелами їх фінансування будуть Програми прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства і партнерства на 2007-2013 роки та Програми прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства на 2014-2020 роки, а також державний та місцевий бюджети.

Основними проблемами транскордонного співробітництва, як і в минулі роки, залишаються недостатні темпи соціально-економічного розвитку прикордонних областей України та нерозвинутість інструментів підтримки його реалізації. Разом з тим, на розвиток транскордонного співробітництва значною мірою впливає ставлення до транскордонної кооперації з боку сусідніх держав, їх можливість та готовність реагування на спільні виклики та проблеми.

Список літератури:

1. Транскордонне співробітництво України в контексті євроінтеграції: монографія/ Н.А.Мікула, В.В. Засадко. – К.: НІСД, 2014, 316 с.
2. Закон України “Про транскордонне співробітництво” від 24.06.2004 р. № 1861-IV. [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт ВРУ. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1861-15>.
- 3.”Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки” від 23.08.2016 р. №554. [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт ВРУ. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/554-2016-п>.